

Pedagogen in de media week 13

Over ADHD, verwachtingen en de onbedoelde gevolgen van psychische classificaties

Als gedrag een label wordt

In het onderwijs is het werken met labels en diagnoses in de afgelopen decennia steeds vanzelfsprekender geworden. Wat begon als een poging om kinderen beter te begrijpen en gericht te ondersteunen, is gaandeweg uitgegroeid tot een dominant verklaringsmodel waarin gedrag al snel wordt geduid als een individueel probleem. Vooral druk, dwars of dromerig gedrag krijgt vaak een psychiatrisch etiket, met ADHD als bekendste voorbeeld. In de klas heeft dat verstrekkende gevolgen: het label reist met het kind mee, beïnvloedt hoe leraren kijken, hoe medeleerlingen reageren en hoe het kind zichzelf leert begrijpen. Professor Laura Batstra, onlangs de vertolker van de MullockHouwer Lezing 2025, laat in [PO management](#) zien dat deze manier van denken niet neutraal is.

Opinie: De term ‘weerbaarheid’ hoort niet thuis in seksuele vorming

Taalgebruik over seksualiteit luistert nauw. Zo doet het gebruik van de term ‘weerbaarheid’ meer kwaad dan goed, stellen hoogleraren Daphne van de Bongardt en Iva Bicanic in [Trouw](#). Het is weer de jaarlijkse Week van de Lentekriebels, een educatieve projectweek voor basisscholen. Het onderwerp, relationele en seksuele vorming, is belangrijk voor leerling én samenleving. Daarbij zien we wel een spanningsveld wat betreft het taalgebruik, specifiek voor de veelgebruikte term ‘weerbaarheid’.

Opinie: ‘Als ik zie hoe we tegenwoordig omgaan met adhd, moet ik denken aan een autowasstraat’

Orthopedagoog Eefje Vonk ziet een wildgroei aan adhd-tests. Volgens haar kan een adhd-label best duidelijkheid geven, maar krijgen kinderen vaak diagnoses zonder de nodige focus op context of leefomgeving. Hoe zorgvuldig is een diagnose die onder tijdsdruk tot stand komt? De afgelopen jaren is er een nieuwe markt ontstaan rondom adhd-diagnoses. Door lange wachtlijsten in de reguliere ggz zoeken steeds meer mensen hun toevlucht tot commerciële aanbieders die snelle diagnostiek bieden. Lees het volledige opinieartikel in [Trouw](#).

Wat doe ik als mijn driejarige iemand dik noemt?

Moeder: „Onze dochter (3) zegt tegenwoordig alles wat in haar opkomt. Toen ik laatst met haar in de rij bij de kassa van de supermarkt stond, wees ze naar de kassamedewerker en riep: ‘Kijk mama, die meneer is dik!’ Dat herhaalde ze een paar keer.” „Ik wist niet hoe te reageren: als ik zeg dat ze dat niet mag zeggen leg ik haar een oordeel op over al dan niet dik-zijn. Tegelijkertijd kan het erg gevoelig liggen voor degene over wie ze dat zegt. Mijn man is van mening dat ze het überhaupt niet mag zeggen. Hoe kunnen we hier het best mee omgaan?” Pedagogen Bas Levering en Stijn Sieckelink geven hun visie in de rubriek Opgevoed in het [NRC](#).

Twee Oxford-boeken bundelen internationale kennis over doofblindheid

Hoe leer je communiceren als je nauwelijks kunt zien en horen? Hoe ondersteun je kinderen en volwassenen met doofblindheid in hun ontwikkeling, autonomie en deelname aan de samenleving? Twee nieuwe boeken bij Oxford University Press brengen voor het eerst de internationale stand van kennis over deze vragen samen. Saskia Damen, bijzonder hoogleraar orthopedagogiek aan de Rijksuniversiteit Groningen, schreef mee aan meerdere hoofdstukken. Daarmee bouwen de boeken voort op een langdurige samenwerking tussen de Rijksuniversiteit Groningen en [Kentalis](#) op het gebied van onderzoek naar communicatie en leren bij mensen met doofblindheid.

Hoe praat je met kinderen over racisme en discriminatie als ze het zelf meemaken?

Nadat een man hem in het bijzijn van zijn dochters (9 en 6) racistisch bejegende, overweegt een vader of hij met hen over racisme en discriminatie moet praten. Hoe doet hij dat zonder ze bang te maken? Zijn dochters van 9 en 6 waren onlangs getuige van een akelig voorval in de supermarkt, waarbij een man hem racistisch uitschold, schrijft een vader. “Waarom zei die man dat?”, vroeg zijn oudste in de auto, terwijl hij zelf emotioneel achter het stuur zat. Onderwijskundige Bert Wienen geeft zijn visie over deze opvoedvraag in [Trouw](#).

In deze rubriek laten we zien dat pedagogen regelmatig in het nieuws zijn. Met het project NVO storytellers willen we nog meer ons geluid laten horen en ons gezicht laten zien in het maatschappelijk debat. Wil je hier meer over weten, of heb je zelf pedagogen afgelopen week in het landelijk nieuws gezien? Neem contact op met Marijke Buisman m.buisman@nvo.nl of John Smeets j.smeets@nvo.nl.
